

ЕНХЕДУАНА

ЕЛЕКТРОНСКИ ЧАСОПИС ЗА
УМЕТНОСТ ПИСАЊА И КЊИГОЉУБЉЕЊА

ISSN 2620 - 2611
ГОД. 1 • БР. 3 • СЕПТ. - ДЕЦ. 2019

ЕНХЕДУАНА

електронски часопис за уметност
писања и књигољубљења
год. 1 • бр. 3 • септембар-децембар 2019

Издавач

Удружење за промоцију културне разноликости
„Alia Mundi“

<https://udruzenjealiamundi.wixsite.com/aliamundi>
<https://kreativnopisanje.wixsite.com/enheduana/knjizevni-casopis-enheduana>

Главни уредник
Др Ана Стјеља

Уредништво
Јасмина Хањалић
Марија Јурачић
Мр Тијана Ракочевић
Енеса Махмић

Илустрације на корицама
Колаж „Свет књига Исидоре Секулић“, Љиљана Стјеља

Илустрације у часопису
Тања Ајтић

ISSN
2620-2611

Часопис излази три пута годишње.

© Удружење „Alia Mundi“. Сва права задржана.

ДАЈАНА ЛАЗАРЕВИЋ

Белоруски професор надахнут Србијом

- Препорука на читање дела Миките В. Супрунчука -

Приказивања

Сви смо чули, а многи су посећивали и читали текстове на једном добром интернет-подухвату: Пројекат Растко – библиотека српске културе. Ова електронска библиотека, поред свог основног „српског“ дела, има и своје делове посвећене културним везама између Србије и других држава. С тим везано, постоје и: „Пројекат Растко – Данска“, „Италија“, „Македонија“, „Русија“, „Бугарска“, „Пољска“, „Украјина“ и многи други. Није тајна, да се сакупља библиотечка грађа и да ускоро можемо да очекујемо још један сјајан део ове електронске библиотеке, који ће понети назив „Пројекат Растко – Белорусија“.

Управо о том делу, посвећеном белоруско-српским односима, биће више речи у овом кратком приказу. Тачније, о једном од сарадника Пројекта, који је великодушно уступио своју монографију и многобројне научне чланке, али и књижевне преводе. Говоримо о Микити Викторовичу Супрунчуку, кандидату филолошких наука из Минска, наше братске Републике Белорусије. За њега слободно можемо да кажемо да је Белорус надахнут Србијом, будући да је још као студент почео да се занима за српски језик и културу. Представимо га кроз неколико једноставних чињеница: Микита Супручук је професор на Катедри за руски језик за странце на Минском државном лингвистичком универзитету. Завршио је студије на Филолошком факултету у Минску (2002) стекавши звање филолога и професора белоруског и српског језика и књижевности. Кандидатску (PhD) титулу је стекао 2005. године на тему из српске граматике. Један је од оснивача Минског лингвистичког друштва. Као лектор белоруског и руског језика радио је и на Филолошком факултету у Београду.

Елем, шта од Супрунчука треба да потражимо и да читамо? Овај посвећени професор је написао десетине научних чланака, које на српском, енглеском, руском или белоруском језику. У његовим радовима се јасно види љубав према Свесловенству, несумњиво и према нашој Отаџбини Србији, за коју га вежу веома лепа тренуци и искуства. «Пројекту Растко» Супрунчук је поклатио своју колекцију радова везаних за српско-белоруске везе, пре свега монографију «Супстантивна промена у српском језику: Синтеза облика речи», која је изашла у издању Белоруског државног универзитета, 2012). године, настала по кандидатској (код нас – докторској) дисертацији аутора. Текст је на руском језику (оригинални назив: Сербское субстантивное словоизменение – синтез словоформ), са научне стране врло драгоцен и хваљен у три братске државе – Русији, Белорусији и Србији.

Истраживачима белоруско-српских веза, нарочито – белоруских филолога који су се бавили српским језиком, биће значајни и радови М. Супрунчука у којима се бави српским везницима: док, да би, а, али; а бавио се и проблемима нормативовања српског језика, историјске граматике, а у многим радовима се бави компаратистиком српског и других словенских језика. Супрунчук је и учесник бројних конференција и његови радови се често налазе у зборницима са конференција (између осталих, био је и на Међународном скупу слависта у Београду 2018. године), о чему је било писања на интернет порталима, а давао је и интервјуе за познате књижевне часописе «Мостове» и «Књижевни преглед».

Хуманост код познатог професора и љубав према Србији имају дубоке корене. Наиме, још је 1999. године професор писао о «Тешкој судби избеглица», коју је објавио у часопису «Белоруска мисао» (белор. Беларуска думка). Исте године за новине «Минска истина» (белор. Мінская праўда) објављује и чланак на белоруском «Међу балканском браћом». Таквом линијом братства и жеље за међусобним поштовањем и разумевањем, проф. Супрунчук се креће до данашњег дана. Подсетимо, у његовом интервјуу за белоруски недељник «Књижевност и уметност» (белор.

Литература и мастацтва) професор говори о Србији као «земљи непокорљивих», а сам интервју је насловљен управо као «Земља непокорљивих».

И поред свих тих успеха, Микита Супрунчук је скромна особа, која у интервјуу за часопис «Књижевни преглед», бр. 20 за 2019. годину, не истиче своје бројне успехе, већ управо пријатељства, која је створио у Србији и пријатне утиске, које памти. Омладинце саветује да уче што више и да су, управо они, покретач напретка. А српским језиком и културом се, итекако, бави и дан-данас и то са великим задовољством. Примера ради, врло брзо ће бити објављена збирка песама Књижевне дружине «Змај у зеленим чарапама» под називом «Јато лабудова» на белоруском језику, у одличном преводу Миките Супрунчука. Сакупљач дечје поезије и уредник књиге је вишеструко награђивани вероучитељ Милош Јефтић из Пећинаца, који је недавно објавио и српску верзију поменутих књиге у издању «Табле», Ниш 2019.

Да закључимо са кратком препоруком – саветујемо читаоцима да прате Пројекат Растко, њихове новости и достигнућа и, свакако, да прате рад проф. Миките Супрунчука. Он је један од белоруских трудбеника-филолога, који на најлепши и најчистији начин представљају нашу Србију у својој отаџбини. Таквим људима треба да будемо бескрајно захвални, да поштујемо њихове братске сународнике и трудимо се да у најбољем светлу представљамо своју отаџбину, када и сами одемо у свет.

ПРИЛОГ

КРАТАК ИЗБОР ИЗ БИБЛИОГРАФИЈЕ МИКИТЕ В. СУПРУНЧУКА

Научна дела која се тичу белоруско-српских веза, а које предлагемо Вашој пажњи:

Научне монографије

1. СУПРУНЧУК, Никита Викторович
Сербское субстантивное словоизменение / Никита Супрунчук ; науч. ред. Б. Ю. Норман. Минск : БГУ, 2012. 190 с.
<https://drive.google.com/open?id=1e3yOnN7eshvQnlDZ30YQvf-JSw45CPdy>
Приказано:
Ратковић Д. // Лингвистичке актуелности. Београд, 2013. 22. С. 13–16.
Спасојевић М. // Јужнословенски филолог. 2013. 69. 474–480.

Чланци и саставни делови публикација

2. О существительных *pluralia tantum* в славянских языках / Борис Норман, Никита Супрунчук // Сборник Матице српске за славистику. – Нови Сад, 2000. – № 58–59. – С. 57–66.
3. Формы вокатива в сербских анекдотах / Микита Супрунчук // Весник Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Серыя 4: Філалогія. Журналістыка. Педагогіка. – Минск, 2004. – № 2. – С. 90–95.
4. Конкуренция мужского и среднего родов у заимствований в современном сербском языке / Никита Супрунчук // Вісник Львівського університету. Серія філолог. – Львів, 2007. – № 40/2. – С.174–179.
5. Разграничение словоизменения и формообразования в русистике и сербокroatистике / Никита Супрунчук // Мова і культура. = Язык и культура. – 2010. Вып. 13. – Т. 4 (140). – С. 160–164.
6. Преглед изучавања српског језика у Белорусији / Микита В. Супрунчук, Људмила В. Леонова, // Наш језик. Београд, 2015. Књ. XLVI. Св. 1/2. С. 51–62.
7. Историческая грамматика славянского языка (сербского) : типовая учебная программа для вузов по специальности «1-21 05 04. Славянская филология». Рег. № ТД-Д.160/тип. / Никита Супрунчук // Министерство образования Республики Беларусь. –

- Минск, 2011. – 7 с. от 14.06.2011 г.
8. История славянского литературного языка (сербского) : типовая учебная программа для вузов по специальности «1-21 05 04. Славянская филология». Рег. № ТД-Д.143/тип. / Никита Супрунчук // Министерство образования Республики Беларусь. – Минск, 2011. – 7 с. от 14.06.2011 г.
9. Теоретическая грамматика славянского языка (сербского) : типовая учебная программа для вузов по специальности «1-21 05 04. Славянская филология». Рег. № ТД-Д.144/тип. / Никита Супрунчук // Министерство образования Республики Беларусь. – Минск, 2011. – 14 с. от 14.06.2011 г.
10. Сярод балканскіх братоў / Микита Супрунчук // Мінская праўда. – 1999. – 4 ліст. – С. 1.
11. Вучаць яшчэ сербскую ў свеце / Микита Супрунчук // Настаўніцкая газета. – 1999. – 11 снежня. – С. 4.
12. Цяжкая доля ўцекачоў / Микита Супрунчук // Беларуская думка. – 1999. – № 5. – С. 124 – 127. Перадрукавана ў: Беларусы пра Сербію і Югаславіі = Беларусы о Сербии и Югославии / уклад. І. А. Чароты. Мінск: Белпринт, 2015. С. 218–223.
13. Нататкі ля вайны / Микита Супрунчук // Беларуская думка. – 2000. – № 2. – С. 130 – 131.
14. Краіна непакорлівых / Микита Супрунчук // Літаратура і мастацтва. 2016. 21.10.2016. № 42. С. 6. http://zviazda.by/sites/default/files/42-2016_1.pdf
15. Да пытання аб перадачы сербскай анамастыкі па-беларуску / Микита Супрунчук // На хвалях філалогіі. Даследаванні па тэорыі літаратуры і славянскай фалькларыстыцы : Зб. арт. / пад рэд. Р.М. Кавалёвай. – Минск : Бэстпрынт, 2002. – С. 84–88.
16. Некаторыя асаблівасці нязменных прыметнікаў у сербскахарвацкай мове / Микита Супрунчук // Філалагічныя навукі: Маладыя вучоныя ў пошуку : Матэр. навук. канфер., Мінск, 25.04.03. / адк. рэд. С.А. Важнік. – Мінск : Права і эканоміка, 2004. – С. 151–153.
17. Фразавыя і кантэкстуальныя сродкі стварэння гумарыстычнага эфекту ў сербскіх жартоўных апавяданнях /

Мікіта Супрунчук // Фалькларыстычныя даследаванні: зб. арт. Вып. 4 / пад навук. рэд. Р.М. Кавалёвай, В.В. Прыемка. – Мінск : Бестпрынт, 2007. – С. 266–273.

18. Речевая избыточность причастных оборотов в белорусском, русском и сербском языках (на примере повести Ф. М. Достоевского «Крокодил») / Никита Супрунчук // Грамматика (русско-славянский цикл): материалы XXXVII Международная филологическая конференция / отв. ред. Г. Н. Акимова. – СПб.: Ф-т филологии и искусств СПбГУ, 2008. – С. 25–28.

19. Праблемы нармавання беларускай, латгалскай і сербскай моў / Мікіта Супрунчук // Славянские языки: аспекты исследования : сб. науч. ст. / Белорус. гос. ун-т, каф. теорет. и славян. языкознания ; под общ. ред. Е.Н.Руденко. – Минск : Изд. центр БГУ, 2009. – С. 197–202.

20. Некоторые проблемы моделирования славянской морфологии / Никита Супрунчук // IV Чтения, посвященные 70-летию со дня рождения профессора В. А. Карпова (Минск, БГУ, 19-20 марта 2010 г.) : сб. науч. ст. : в 2 ч. Ч. 2 / редкол. А. И. Головня и др. – Минск : РИВШ, 2010. – С. 161–164.

21. Русские и сербские наречия много и мало в «Хазарском словаре» Милорада Павича / Никита Супрунчук // Достигнућа и перспективе конфронтационог проучавања руског и других језика. = Достижения и перспективы сопоставительного изучения русского и других языков : VII Међународни симпозијум : Белград, 1–2.06.2012 : реферати / гл. уред. Вера Белокапић-Шкунца. – Београд: Славистичко друштво Србије, 2012. – С. 87–100.

22. Заметки о белорусско-сербских контактах в области культуры / Никита Супрунчук // Славянские народы и их культуры: традиция и современность : сб. науч. ст. / Мин. образ. Республики Беларусь [и др. ; отв. ред. В. И. Коваль]. – Гомель : ГГУ, 2013. – С. 49–53.

23. Граматычныя памылкі сербаў пры засваенні беларускай мовы / Мікіта Супрунчук // Мова – Літаратура – Культура : матэрыялы VIII Міжнар. навук. канф., Мінск, 15–16 вер. 2016 г.: у 2 ч. ч. 2 / Беларус. дзярж. ун-т. – Мінск : РИВШ, 2016. – С. 198–200.

24. Словенски језици у радовима Предрага Пипера / Микита Супрунчук // Лингвистика и славистика у делу Предрага Пипера : зборник радова / [уредник Д. Јовановић]. Нови Сад : Библиотека Матице српске, 2016. – С. 122–131.

25. Влияние контекста на значение сербских союзов (на примере а, али) / Никита Супрунчук // Текст в языке, речи, культуре : сб. науч. ст. / Белорус. гос. ун-т. – Минск : РИВШ, 2017. – С. 166–173.

26. Сербские союзы *do*, *da* *bi* на фоне русских и белорусских / Никита Супрунчук // Славянские языки: системно-описательный и социокультурный аспекты исследования: сб. науч. тр. VIII Междунар. науч. конф., Брест, 23-24 нояб. 2017 г.: в 2 ч. / БрГУ; под общ. ред. О. Б. Переход. – Брест : БрГУ, 2018. – Ч. 1. – С. 103–107. *lirana književnica, kao najbolniju evokaciju uspomena iz porodičnog života i baš je ta iskrenost u ogoljavanju sopstvene intime neporozivna kvliteta romana koji će sigurno, sa ili bez valorizacije službene kritike, postati bosanskohercegovački romaneskni klasik.*